

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU



INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 74 (2)

IZDAN 1 FEBRUARA 1937

PATENTNI SPIS BR. 12842

Zeisler Ernest, elektrotehničar, Zagreb, Jugoslavija.

Uredaj za sprječavanje i signaliziranje provale.

Prijava od 18 februara 1935.

Važi od 1 marta 1936.

Poznati su razni osigurači protiv provale, koji ali do sada nijesu bivali u širem opsegu uvadani, jer su bili uslijed preveć komplikirane konstrukcije preskupi ili svojoj svrsi ne udovoljuju nikako ili samo nesavršeno.

Predmetom je nazočnoga pronaleta uredaj, koji kod svake upotrebe krivog ključa, kod svakog pokušaja, da se vratna krila odrinu silom, kod svakog slučajnog ostavljanja vratiju samo prislonjenih daje električni ili svjetlosni signal, a uz to sprječava otvaranje kvake, i omogućuje izbacivanje u bravi ostavljenog krivog ključa.

Uredaj prema pronaletu upotrebljiv je i na jednokrilnim i na dvokrilnim vratima.

Predmet je pronaleta prikazan na nacrtu, pa prikazuje Fig. 1 gornji odsječak zatvorenih dvokrilnih vratiju sa montiranim uredajem prema pronaletu; Fig. 2 u povećanom mjerilu presjek prema crti x-y na Fig. 1; Fig. 3 verthajmovu bravu, preudešenu za uredaj prema pronaletu; Fig. 3a ključ verthajmove bravu; Fig. 4 običnu bravu, preudešenu za uredaj prema pronaletu i Fig. 4a preudešeni ključ obične brave.

Svrha se pronaleta postizava tim, što se uslijed preudešenja u samoj bravi, eventualno preudešenje ključa, te iskorušenja same brave i vratnih okova uz primjerno postavljene žične vodove i kontakte stvara kod svake nepravilne upotrebe brave ili kod svakog silovitog djelovanja na vratna krila kontakt sa električnom strujom, koja vodi k signalnoj napravi, koja je i onako nad vratima ili je naročito za tu svrhu postavljeno zvono.

Uredaj se može upotrebiti kod svake brave, ali se ovde daju samo dva primjera i to na verthajmovoj i na običnoj bravi, a svaki stručnjak može to, što je ovde učinjeno za ove dvije brave, lako primjeniti i kod svake druge brave, već prema njenoj konstrukciji.

Verthajmova brava a, kako je prikazana na Fig. 3, ima 3 do 5 pločica b, čija je svrha, da tim, što svaka zahvaća u drugi rezak u bradi ključa c(Fig. 3a) omogućuje otvaranje i zatvaranje brave. Prema pronaletu dobiva jedna od ovih pločica b — i to kojagod po želji — nastavke 1 i 2, koji pravom ključu ne smetaju kod okretanja, jer prolaze kroz izreske u bradi ključa. Krivi pak ključ, pomakne nastavke 1 i 2 iz njihovog mirnog položaja. Da doljnjoj stijeni brave s nutarnje strane pričvršćeno je pomoću vijka 3 pero 4, čiji slobodni kraj 4a pritiče nos 1a nastavka 1 dole. Uz kraj 4a pera 4 pričvršćen je pomoću izolovanog od brave vijka 5 zatik 6, čiji nos siže preko kraja 4a pera 4. Brava ima, kako je poznato, jezik d, koji reagira na kvaku i zasun e, koji reagira na ključ. Brava je poznatim načinom upuštena u vratna krila B (Fig. 1), dok se njoj nasuprot na krilima B, nalazi metalna ploča f, u koju ulaze jezik d i zasun e. Od vijka 5 polazi žica 7 gore do vijka 8, koji drži pero 9 na unutarnjem obodu vratnih krila B (Fig. 2) koje je ispod kraja 9a pera 9 ima rezak 10; kraj izreska 10 pričvršćena je pomoću vijaka 11 i 11a metalna pločica 12 tako, da jednim krajem siže preko kraja 9a pera 9. Nasuprot kraju 9a pera 9 nalazi se u dovratniku A zašarafljen klin 13, koji sprječava kontakt između pločice 12 i kraja 9a pera 9,

kada su vrata zatvorena, dočim odmah, čim se vrata samo malo potisnu bilo na kojem mjestu, oslobodi se dio 9a pera 9 i stvara kontakt sa pločicom 12. Nasuprot drugom kraju 9b pera 9 pričvršćena je na dovratniku A metalna pločica 14 pomoću vijka 15, koji je pomoću žice 17 spojen sa izvorom struje. Od tijela brave a ide žica 18 na glavu vijka 11a pločice 12.

Pločicu f na vratnim krilima B₁ preko puta brave spaja žica 19 sa uglastom pločom g, koja vodi zasun h. Pločica g, pričvršćena je na vratnom krilu B₁ pomoću vijka i, koji je pomoću žice 20 spojen sa vijkom 21, koji zajedno sa vijkom 21a pričvršćuje 22 na unutarnjem gornjem kraju krila B₁, tako, da njegov kraj 22a leži nasuprot ploče j na dovratniku A, u koju ploču ulazi zasun h. Sa pločicom j spojena je žica 23, koja vodi u zvono K.

Kod jednostavne brave prema Fig. 4 pričvršćeno je pero 4 iznutra na dolnjoj stijeni brave a₁ pomoću vijka 3, a ispod drugog kraja 4a pera 4 stoji nos 6, koji je pričvršćen na stijeni brave pomoću vijka 5. Iznad pera 4 pomično je učvršćena na klincu 24 sjekirica 1.

Funkcija uredaja prema pronalasku:

1) Ako neko hoće da otvoriti verthajmovu bravu a (Fig. 3) sa krivim ključem, onda brada ovoga zapne za dio 1, a ako ga okrene na drugu stranu, za dio 2 pločice b. Usljed pokreta pločice izdiže se jezik 1a, pa pero 4 bude oslobođeno i njegov kraj 4a dode u dotik sa nosom 6 i preko ovoga odnosno preko vijka 5 sa žicom 7; kroz koju dolazi struja preko pera 9 i vijka 8 u doticaju sa pločom 14 i vijkom 15 preko žice 17 iz izvora struje. Ova struja, kada je uspostavljen kontakt odlazi kroz jezik d i zasun 1 u pločicu f, te žicom 19 u pločicu g i preko pera 22 na pločicu j, pa žicom 23 do zvona, odnosno signalna sprave, koja u taj čas daje znak.

Kod brave prema Fig. 4 stvara se kontakt pritiskom sjekirice 1 na pero 4, pa se **dalje događa** isto, kao što je gore navedeno.

Jednako je i kod svake druge brave.

2) Ako neko hoće da otpre vrata na silu bilo pilenjem bilo kakovim orudem, onda se pomicanjem vratiju osloboda dio 9a pera 9 od vijka 13, dolazi u kontakt sa pločom 12, kojoj daje struju, te istu žicom 18 vodi u bravu a i odavle već opisanim putem vodi k zvonu.

3) Ako neoprezom vrata ostaju samo prislonjena, onda imamo isti slučaj, kao kod 2, kada se hoće silom otvoriti, te uslijed toga zvono trajno zvoni.

Usljed preinačenja brave prema pronalasku nastaju kod ove još daljnje pred-

nosti. Ako brava nije bila zaključana, ne da se ipak otvoriti kvaka, jer krivi ključ zapne za dio 1 prije nego što dode do prenašača e, koji otvara jezik d, (Fig. 3). Kod primjera brave prema Fig. 4 to sprječava sjekirica 1.

Moglo bi se desiti, da onaj, koji hoće da krivim ključem otvara bravu, ovaj ostavi u bravi, te se onda ona s unutarnje strane ne bi dala otključati. Jezičac 1 (Fig. 3) odnosno sjekirica 1 (Fig. 4) usljeđe pritiska pera m (Fig. 3) odnosno pera 4 (Fig. 4) vraća krivi ključ u normalni okomiti položaj, tako da ga se sa druge strane sa pravim ključem može istisnuti napolje.

Kod verthajmove brave ima brada ključa c izreske, koji prelaze preko nastavka 1 i 2 tako, da ovi nastavci ne sprječavaju funkciju ključa. (Fig. 3a).

Kod drugih brave, kod kojih brada ključa nema tih zubaca, moraju se oni napraviti naknadno, 25, 25a, kao što je prikazano kod ključa c₁, na Fig. 4.

Ako nema već zvana kod vratiju, može se naravno postaviti ovakovo na kojem god dijelu stana, odnosno i kod pazikuće.

Mjesto zvana može se eventualno metnuti signalna žarulja za isti napon.

Ako se radi o zvонu, koje je priključeno preko transformatora na mrežu za rasvjetu, te ako ova usljeđe kratkog spoja ili prekida ne funkcioniра, može se postaviti obična baterija, s kojom se spaja uredaj za vrijeme odlaska od kuće ili za slučaj bilo kakove greške na mreži.

Patentni zahtevi:

1) Uredaj za sprječavanje i signaliziranje provale, naznačen tim, da se brava unutra provodi nastavkom (1, 2) (Fig. 3) ili polugom (1 Fig. 4), koja ne smeta ispravnom ključu, dočim se pod nepravim ključem pomakne i time omogućuje nastajanje kontakta za prolazak struje do signalne naprave.

2) Uredaj za sprječavanje i signaliziranje provale prema zahtjevu 1, naznačen tim, da se kod piljenja ili pokušaja silovitog otpirenja usljeđe izvijanja vratnih krila, koje pri tom nastaje, odrješuje pero (9 Fig. 2), koje onda stvara kontakt sa pločicom (2) i time zatvara kolo struje signalne naprave.

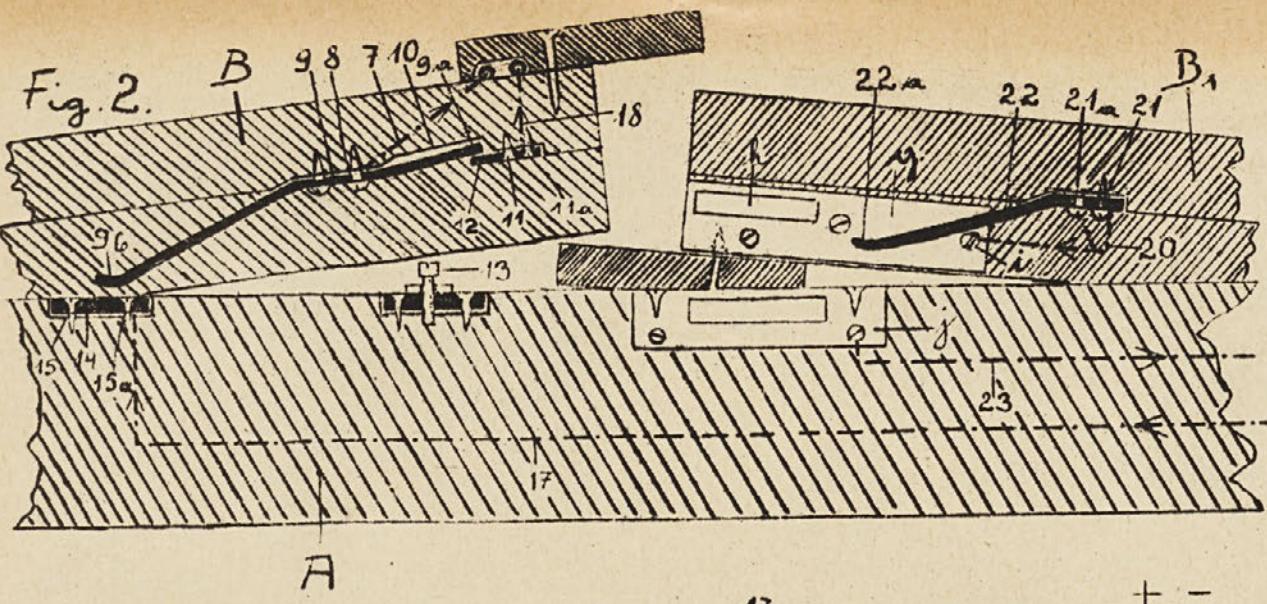
3) Uredaj za sprječavanje provale prema zahtjevu 1 i 2, naznačen tim, da je nastavak (1 Fig. 3) odnosno poluga (1 Fig. 4), koja je načinjena u bravi za stvaranje kontakta, tako smještena u odnosu na ključ, da onemogućuje, da se krivim ključem otpire jezik (f Fig. 3) brave, koji je u vezi sa kvakom.

4) Uredaj za sprječavanje provale prema zahtjevu 1 i 2, naznačen tim, da nastavak (1 Fig. 3) odn. poluga (1 Fig. 4), koja je načinjena u bravi za stvaranje kontakta u zajedničkom djelovanju sa perom (m Fig. 3), koje je već sastavni dio brave ili je u nju ugradeno (4 Fig. 4) radi kontakta, vraća krivi, eventualno u bravi ostavljeni

ključ, u prvotni okomiti položaj, tako da ga se može s pravim ključem s protivne strane istisnuti napolje.

5) Udešenje ključa, koji nije izupčan za upotrebu kod brave, koja služi kod uređaja za sprječavanje i signaliziranje provale, naznačeno tim, da se ključ providi potrebnim izrescima (Fig. 4 a).

Ad pat. br. 12842



Ad pat.br.12842

Fig. 3.

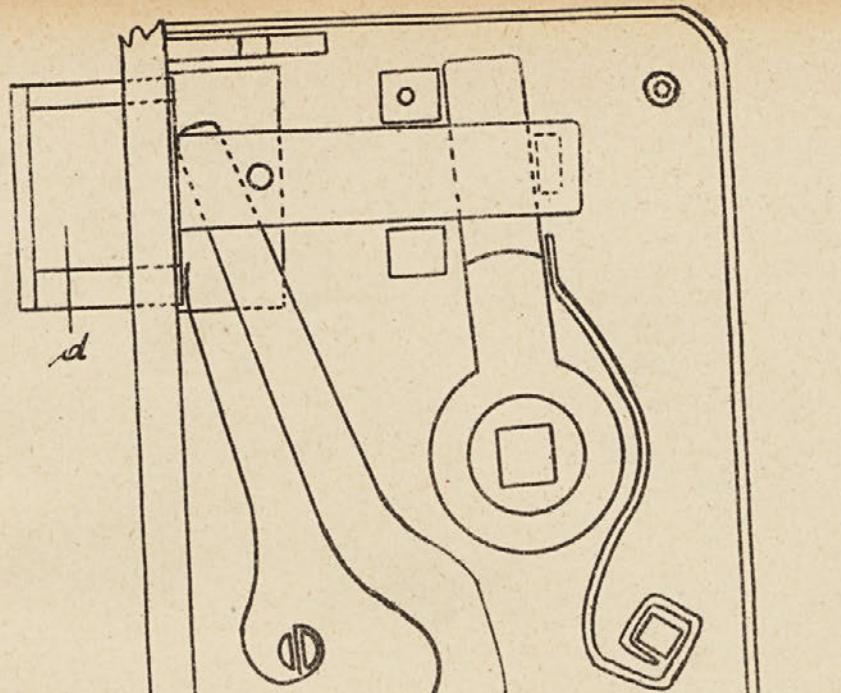


Fig. 3 a.

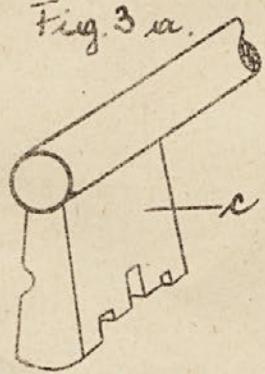


Fig. 4.

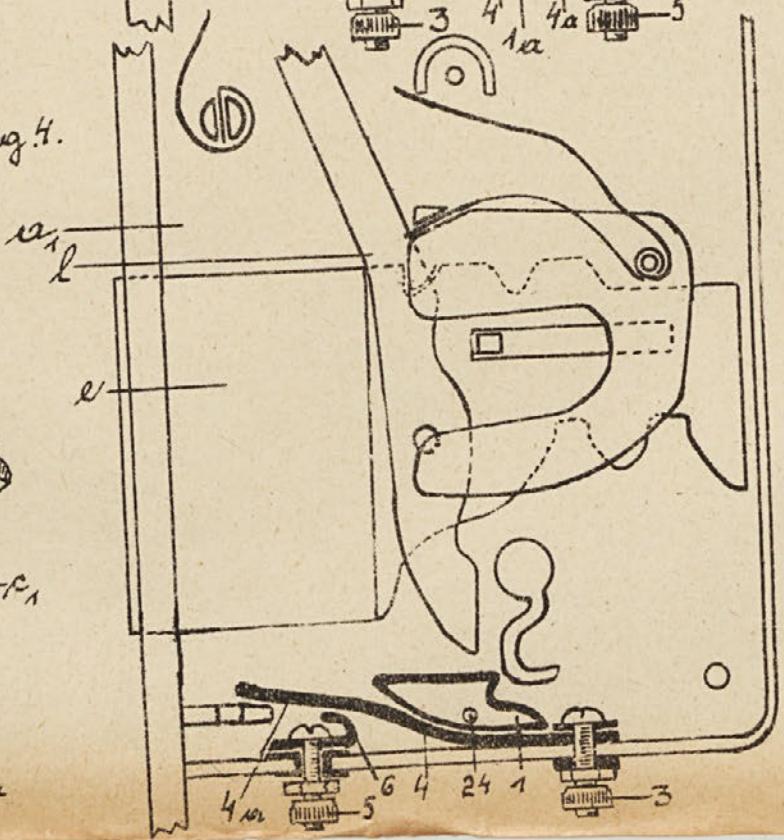


Fig. 4 a.

